

UPPVIDINGE
KOMMUN

Ramverk mot diskriminering och kränkande behandling

Älghultskolan 7–9

Läsåret 2024/2025

Innehåll

INLEDNING	3
VISION	3
MÅL	3
KARTLÄGGNING	3
Elevernas delaktighet.....	3
CENTRALA BEGREPP / VAD ÄR EN KRÄNKANDE BEHANDLING	4
Direkt diskriminering	4
Kön.....	4
Könsidentitet eller könsuttryck.....	4
Etnisk tillhörighet	4
Religion eller annan trosuppfattning.....	4
Funktionsnedsättning	4
Sexuell läggning.....	5
Ålder.....	5
Klass	5
Annan kränkande behandling.....	5
Indirekt diskriminering	5
Trakasserier och kränkande behandling	5
Repressalier	6
AKTUELLA LAGAR OCH FÖRORDNINGAR	6
FN:s konvention om barns rättigheter	6
Skollag 6 kap, 6§.....	6

Skollag 6 kap, 8§.....	6
Diskrimineringslag 1 kap 1§	6
RUTINER.....	6
Anmälningssplikt.....	7
Till dig som vårdnadshavare	8
Främjande	8
Förebyggande.....	8
Mål och aktiviteter för läsåret ...	9

Inledning

Syftet med Ramverk mot diskriminering och kränkande behandling är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Plan för kränkande behandling bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och 6:e kap. i Skollagen.

Vision

Älghultskolans vision är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper, normer och värden.

Mål

Målet för Älghultskolan 7–9 likabehandlingsarbete är att alla elever ska känna sig trygga i skolan. Vi vill att alla som arbetar på skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla känner sig välkomna och inkluderade. Tillsammans skapar vi en inkluderande och trygg miljö som gynnar våra elevers kunskapsutveckling och ett klimat som gör att såväl personal som elever upplever en god arbets-/studiemiljö. Alla vuxna har ett stort ansvar att agera som förebilder för våra elever. Vi arbetar medvetet med att stärka förmågan hos alla elever att fungera i ett demokratiskt samhälle och tillsammans skapa en trygg plats där de kan trivas och tillgodose sig undervisning med de bästa förutsättningar.

Kartläggning

För att få reda på om det förekommer diskriminering och kränkande behandling på skolan görs årligen en kartläggning kring detta. I det förebyggande arbetet använder vi oss av enkäter, samtal och fokusgrupper. Elever, personal och föräldrar deltar på olika sätt för att bidra med förslag på relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet i verksamheten.

Trivselenkäter genomförs en gång per termin i samtliga klasser. Medverkan sker även i enkäter från Skolinspektionen som görs på nationell nivå.

Hälsobesök genomförs i samtliga klasser under årskurs 7. Detta innebär individuella samtal om fysisk och psykisk hälsa, samt trivsel i skolan. Uppföljning av hälsosamtalen genomförs i årskurs 8.

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i utformandet av Ramverket mot diskriminering och kränkande behandling genom att det varje termin görs en trygghetsvandring, för att uppmärksamma hur eleverna känner för de olika platserna på skolan. Utifrån denna kartläggning gör personalen en plan med mål och åtgärder för hur man ökar trivseln och tryggheten på dessa platser.

Centrala begrepp / vad är en kränkande behandling

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas i förhållande till andra på grund av något av följande:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder
- Klass

Diskriminering på dessa grunder är förbjudet i lag. Undantaget är klass, som inte omnämns i lagtexterna. I Uppvidinge kommuns skolor har vi valt att nämna även klass och vi menar med detta ekonomisk och social bakgrund.

Kön

Flickor och pojkar (så kallat juridiskt kön) skall i skolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Könsidentitet eller könsuttryck

När någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna/flicka eller man/pojke genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra annat kön.

Etnisk tillhörighet

Här menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. Även om du är född i Sverige kan du tillhöra en annan etnisk folkgrupp. Du kan också tillhöra flera etniska folkgrupper. Var och en har rätt att identifiera sin egen tillhörighet. Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Skolan ska också motarbeta rasism och främlingsfientlighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolan får inte missgynna någon elev på grund av deras religion eller annan trosuppfattning.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionshinder räknas både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt till exempel allergi, dyslexi, hörsel- och synskador eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Sexuell läggning

Sexuell läggning kan vara vem eller vilka du tänker på eller vilka du har eller vill ha sex med. Det kan också vara vem eller vilka du blir kär i eller har romantiska relationer med. Din sexuella läggning kan också ha att göra med din sexuella identitet och hur du själv väljer att identifiera din sexuella läggning. Exempel på sexuell läggning kan vara homosexuell, bisexuell och heterosexuell.

Ålder

Elever i våra verksamheter får inte diskrimineras på grund av sin ålder utan mötas av en verksamhet som är anpassad till elevens ålder, mognad och utvecklingsnivå.

Klass

Elever i våra verksamheter får inte diskrimineras på grund av ekonomisk och/eller social bakgrund.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling definieras som ett uppträdande som utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker en elevs värdighet. Det kan vara mobbning men även enstaka händelser.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att en elev blir missgynnad på någon av de ovanstående grunderna genom att alla behandlas lika. Ett till synes neutralt beslut kan alltså vara diskriminerande. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de elever som till exempel på grund av religiösa skäl önskar annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Med trakasserier menas uppträdande som kränker en elevs värdighet och har samband med någon av de ovanstående grunderna.

Med kränkande behandling menas uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon av de ovanstående grunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)
- Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Repressalier

Med repressalier menas att en elev utsätts för en negativ behandling på grund av att elev eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Sådana repressalier får inte förekomma.

Aktuella lagar och förordningar

FN:s konvention om barns rättigheter

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och barns rätt till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göras sin röst hörd i allt som angår dem.

Skollag 6 kap, 6§

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skollag 6 kap, 8§

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som anses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Åtgärderna ska beskrivas i efterföljande plan.

Diskrimineringslag 1 kap 1§

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Rutiner

Den som får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling utreder situationen och tar reda på vad som hänt, när det hände och vilka som var inblandade. Detta görs via Drafit som är ett rapporteringsprogram för kränkningar på skolan. Mentor samt vårdnadshavare informeras om händelsen och beteendevetare utreder händelsen. Beroende på händelse vidtas lämplig åtgärd, till exempel samtal med berörda elever, kontakt/möte med vårdnadshavare, anmälan till polis eller socialtjänst. Samråd kan ske med rektor och/eller elevhälsa. Uppgifterna skrivs ner i en rapport i Drafit. Tid för uppföljning av händelsen bestäms och skrivs in i kränkingsrapporten.

En anmälan av kränkning/trakasseri eller diskriminering skall dokumenteras i samband med att den uppdagas. Berörd personal ansvarar för att dokumentering sker, genom att använda Drafit. Anmälan diarieförs och bevaras hos huvudman. Övriga inkomna, eller upprättade, handlingar sparas och arkiveras på enheten.

I de fall där skolhälsovården är involverad, dokumenteras det även kring enskilda elever i elevvårdsjournalen.

Dokumentationen ska ge svar på frågorna:

- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?
- När skall uppföljning ske?

Rutin för uppföljning på tre nivåer

- **Enhetens rutin för hur varje enskilt fall följs upp.**
Använd åtgärdsplan och underlag från anmälan på Drafit vid uppföljningssamtal. Samtliga anställda har tillgång till rapporteringssystemet Drafit.
- **Rektor, personal och elever** gör löpande avstämningar av pågående ärende. I handlingsplanen samt åtgärdsplanen som upprättats vid upprepade kränkningar, nedtecknas hur och när insatserna ska genomföras, när de ska utvärderas samt vem som ansvarar för detta. En gång i månaden går elevhälsa tillsammans med rektor igenom alla kränkingsanmälningar.
- **Årlig uppföljning och utvärdering** av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling - Likabehandlingsplan*. Uppföljning ska vara klar senast 15 juni innevarande år. Elevhälsa och elevråd arbetar med uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen under vårterminen.
- **Redogörelse över hur planerade åtgärder har genomförts under året**
Redovisas i kvalitetsredovisningen.
- **Huvudman – Förvaltningskontoret, följer varje år upp** alla enheters genomförda och planerade insatser och åtgärder. Verksamheternas årliga sammanställningar skall vara Förvaltningskontoret tillhanda senast 20 juni innevarande år

Anmälningssplikt

Personal inom polis, skola, hälso- och sjukvård är skyldiga enligt Sol kap 14 1§ att anmäla om det råder misstanke om att barn (ålder 0–18 år) far illa eller riskerar att fara illa till socialtjänsten.

För oss är det viktigt att fortsätta hålla en god relation med er som vårdnadshavare och ska därför, så långt som det är möjligt, informera om att en orosanmälan skrivs och varför. Vårt gemensamma mål är fortsatt att barnet/eleven ska må så bra som möjligt och få förutsättningarna för att lyckas. För mer information besök socialstyrelsen.se.

Till dig som vårdnadshavare

Om du som förälder misstänker att ett barn, ditt eller någon annans, utsätts eller har blivit utsatt för kränkande behandling – prata alltid med någon i personalen. Definitionerna under rubriken *Definitioner av centrala begrepp* och rubriken *Vad säger lagen?* förtydligar vad en kränkande behandling är. Befogade tillrättavisningar från personalen med syfte att upprätthålla en god och trygg miljö för alla barn är inte en kränkande behandling såvida inte ett barn, i och med detta, förödmjukas.

Främjande

Det främjande arbetet pågår kontinuerligt och bedrivs långsiktigt, gäller alla och sker både på och utanför lektionstid. Lärare och övriga vuxna på skolan har samma positiva förväntningar på alla enskilda elever och alla klasser. Vi jobbar med basgrupper i samtliga årkurser för att främja trygghet, samarbete mellan eleverna och studiero i klassrummet. Basgruppen har också funktionen att utveckla och uppfostra elever socialt. Genom att arbeta i basgrupper får eleverna tränas att utveckla förståelse för varandra och lär sig ta hänsyn till sina klasskamrater. Under höstterminen kompetensutvecklas skolans personal inom traumamedveten omsorg (TMO) vilket är ett förhållningsätt som ger ökade kunskaper och färdigheter för att på bästa sätt bemöta ungdomar som bär på erfarenheter av svåra och påfrestande händelser.

Skolan arbetar utifrån årshjul, med planering av främjande insatser, för att säkerställa ett kontinuerligt trygghetsarbete. Tydliga rutiner hur skolan agerar vid frånvaro för att då kunna hitta riskfaktorer och på så sätt främja närvaron i skolan

Förebyggande

I årkurs 7 arbetar vi förebyggande genom att bland annat ha en gemensam uppstarts dag tillsammans i Alstervik med olika trygghetsskapande aktiviteter. Vidare genomförs enskilda samtal kring hur elever upplever skolstarten samt trygghet i såväl klassrum som på hela skolan. Det samtalas även om deras upplevelse av undervisningen och skolstrukturen på högstadiet. En annan förebyggande åtgärd är ”Drömklass” som kommer att genomföras utav vår beteendevetare under höstterminen. Vi kommer att ha rollspel ”FairPlay” i samverkan med idrotten, där eleverna lär sig vikten av sammanhang, att alla ska känna sig välkomna och se varandra styrkor. Vidare kommer vi även att genomföra ett projekt ”Depphjärnan för unga” utifrån Anders Hansen och Mats Wänblads bok och tillhörande material. Det gör vi i syfte att bättre förstå hjärnan och våra känslor. Vi samtalar om att det är normalt att känna sig stressad, nedstämd och ledsen ibland för att ge våra elever redskap att bättre kunna hantera händelser och känslor som uppstår för att i förlängningen kunna må bättre.

I årkurs 8 följer vi upp föregående läsårs arbete ”Drömklass”. Vi har ett arbete om alkohol, narkotika, doping, tobak-nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS) där målet är att främja en god och jämlik hälsa. Även i årskurs 8 kommer vi att använda rollspel i projektet ”FairPlay” tillsammans med idrotten, där eleverna lär sig vikten av sammanhang, att alla ska känna sig välkomna och se varandra styrkor. Vi kommer även att genomföra projektet ”Depphjärnan för unga” utifrån Anders Hansen och Mats Wänblads bok med tillhörande material som beskrivet ovan. Vidare kommer vi i årskurs 8 att ha en temadag om att ”Svartsjuka är inte romantiskt” i samarbete med Länsstyrelsen, Jämställdhetsmyndigheten och Polismyndigheten. Syfte är att väcka eftertanke. Vad är en bra relation och vad är inte det? Vad räknas som våld? Eleverna får stöd att våga prata om situationer som är svåra. Vi lyfter även frågan om killars våld mot tjejer och våld i ungas partnerrelationer.

I årkurs 9 kommer vi också att genomföra projektet ”Depphjärnan för unga” utifrån Anders Hansen och Mats Wänblads bok med tillhörande material som beskrivet ovan. Vi kommer att ha enskilda motiverande gymnasiesamtal. Det kommer att vara undervisningstillfällen tillsammans med studie- och yrkesvägledare och KAA med ämnena inspiration, motivation och information. Samtliga i syfte att valkompetens och förebygga felval inför gymnasiet.

Mål och aktiviteter för läsåret ...

Aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Mål	Syfte	Genomförande	Ansvariga	Utvärdering
Känna trygghet	Skapa trygga relationer. Ökad självkänsla och egenvärde.	Närvarande vuxna i skolan, basgrupper, delaktighet, tydlighet i klassrummet.	Samtliga på Älghultskolan	Trygghetsenkät
Redskap att hantera känslor	Öka kunskapen om mina och andras känslor. Öka förståelsen för mig själv och andra.	Undervisande i svenska/sva, idrott och hälsa tillsammans med beteendevetare. Läser boken tillsammans och arbetar sedan tillsammans med materialet.	Samtliga på Älghultskolan	Utvärdering kommer att genomföras med hjälp av enkät och fokusgrupper från samtliga årskurser.

Tillit Hantera motgång	Vara en schyst kompis. Titta efter styrkor, öka förståelsen av våra olikheter.	Kurator, elever beteendevetare, mentorer och undervisande i idrott och hälsa. I helklass pratar vi och tränar fairplay. Eleverna får berätta utifrån egna erfarenheter. De gör sen ett rollspel tillsammans som sedan spelas upp.	Eleverna gör tillsammans ett rollspel med utvärdering och samtal efter genomförandet och en skattning om effekten av övningen.	
Bra hälsa	Förebygga bruk av alkohol, nikotin och andra droger bland elever.	Kurator föreläser och har diskussion. Eleverna har möjlighet att lämna in frågor och funderingar anonymt innan första tillfället.	Barn och ungdomsenkät genomförs i årskurs 8, där eleverna får svara på frågor om hälsa och levnadsvanor. Detta resultat kan vi sedan jobba vidare med.	